

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van de Vrije Basisschool De Zevensprong te Leuven

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	47167
	Instelling	Vrije Basisschool - De Zevensprong
directeur		Christophe VANSTEEELAND
adres		Vital Decosterstraat 67 - 3000 LEUVEN
telefoon		016-29.15.44
fax		016-22.06.95
e-mail		secretariaat@zevensprong.org
website/URL		http://www.zevensprong.org/
	Bestuur van de instelling	973891 - De Zevensprong te LEUVEN
adres		Vital Decosterstraat 67 - 3000 LEUVEN
	Scholengemeenschap	125591 - Onafhankelijke Methodescholen te GENT
adres		Kartuizerlaan 20 - 9000 GENT
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	30/01/2012, 31/01/2012, 02/01/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	02/01/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	14/02/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Frans De Bie
	Teamleden	Hilde Bosmans
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	9
3.4 Lager onderwijs: Frans	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
4.1 Professionalisering	11
4.2 Begeleiding	12
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
6.1 Wat doet de school goed?	14
6.2 Wat kan de school verbeteren?	15
6.3 Wat moet de school verbeteren?	15
7. ADVIES	16
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool 'De Zevensprong' ligt in hartje Leuven. De infrastructuur werd in 2007 grondig gerenoveerd. De leerlingengroepen beschikken over ruime, goed uitgeruste klassen. De school werkt volgens de inzichten van Célestin Freinet. Zij behoort tot de Scholengemeenschap van Onafhankelijke Methodescholen en tot de Federatie van Onafhankelijke Pluralistische Emancipatorische Methodescholen. Het schoolbeleid is in handen van een schoolbestuur waarin een afvaardiging van de leraren en de ouders zetelt. De meeste leerlingen komen uit sterkere sociaal-economische gezinnen. Sinds kort kent de kleuterafdeling een betekenisvolle instroom van niet-Nederlandstalige kleuters. De lagere afdeling kent een neveninstroom van leerlingen die in andere scholen onvoldoende aansluiting vonden. De school kiest in zowel de kleuter- als lagere afdeling bewust voor graadsklassen.

De in beperkt mate beschikbare genormeerde evaluatiegegevens, de toetsresultaten, de taaluitingen van de leerlingen en het leerlingenwerk zijn indicaties die erop wijzen dat de school voor het leergebied Nederlands aan haar maatschappelijke verplichting voldoet. De structureel verankerde talige werkvormen en de expliciete visie op taal versterken de dynamiek van het taalonderwijs. In de kleuterafdeling bevorderen de leraren de mondelinge taalvaardigheid en leggen zij het fundament voor ontluikende geletterdheid. De leerlingen van de lagere afdeling tonen zich welbespraakt, zijn in staat om aandachtig te luisteren en produceren authentieke teksten. In de schooleigen visie is taal de centrale motor van het hele onderwijsleerproces. De gebruikte Freinetwerkvormen sluiten nauw aan bij de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen en het leerplan. Zij garanderen dat taal in een krachtige onderwijs- en leeromgeving diepgaand aan bod komt. Het kringgesprek, de klasraad, de schoolraad, de klaskrant, het werkstuk en de projectwerking worden al van in de kleuterafdeling toegepast of voorbereid en in de lagere afdeling verder uitgebouwd. De leefwereld van de leerlingen, de sociale interactie en de zelfsturing staan hierbij centraal. De school heeft groeikansen om bepaalde domeinen systematischer te evalueren en om de planning en de bewaking van het onderwijsaanbod te koppelen aan de concrete leerplandoelen. Zij heeft nog niet de gewoonte om de leeropbrengsten binnen alle domeinen van het leergebied systematisch met genormeerde instrumenten te meten en af te zetten tegen die van vergelijkbare scholen.

Wiskundige initiatie krijgt in de kleuterafdeling een prominente plaats in het onderwijsaanbod. De leraren hebben hierbij oog voor de leefwereld van de kleuters. Zij benutten geregeld spontane speelleersituaties om de kleuters wiskundige ervaringen te laten opdoen in een rijke leeromgeving. De instroom van niet-Nederlandstalige kleuters noopt de school om afspraken te maken over de wiskundige woordenschat. De graduele opbouw van de speelleermaterialen staat nog niet op punt, waardoor kansen gemist worden om de kleuters hun eigen vorderingen in kaart te laten brengen.

De aangereikte evaluatiegegevens wijzen erop dat de lagere afdeling voor het leergebied Frans aan de maatschappelijke verwachtingen voldoet. De leraren van de derde graad schakelen voor Frans over van graads- naar jaarklassen. Zij voerden een onderwijsleerpakket in dat strikt gevolgd wordt. De mondelinge interactie is nog niet optimaal in het onderwijsaanbod geïntegreerd. De materiële en visuele ondersteuning voor Frans vertoont enkele hiaten. Zo kunnen klassen en gangen met Franstalige woorden en teksten verrijkt worden en kunnen de klassen van de derde graad hun klasbibliotheek uitbreiden met kindgerichte Franstalige lectuur.

De school voert een dynamisch nascholingsbeleid en houdt daarbij rekening met de prioriteiten van de school en de behoeften van de individuele leraar. De leraren spannen zich in om hun deskundigheid op peil te houden. Zij volgen nascholingen, hospiteren in andere scholen en delen hun leerervaringen met de collega's. Hospiteren in de eigen school is nog geen gewoonte. De school richtte werkgroepen op die een wezenlijke

bijdrage leveren aan de invoering van onderwijsvernieuwingen. Ook op het niveau van de scholengemeenschap en de koepel krijgt de school heel wat relevante vormingsimpulsen.

De school maakt in nauwe samenwerking met de ouders werk van een degelijke sociale en emotionele begeleiding binnen een veilige schoolcontext. De aandacht voor samenwerking, gespreksconventies en relatiewijzen vertaalt zich in werkvormen waarbij de sociale interactie centraal staat. De leerlingen bespreken sociale of emotionele gevoeligheden tijdens leerlingenraden. De leraren spannen zich in om alle leerlingen optimaal bij hun socio-emotionele ontwikkeling te begeleiden en schakelen indien nodig ondersteunende maatregelen of externe expertise in.

De school kiest resoluut voor een participatief leiderschap. Naast het schoolbestuur en de schoolleiding hebben ook de leraren en de ouders een belangrijke inbreng in het beleid. De school ontwikkelde een heldere visie op onderwijs die in sterke mate gelijkgericht wordt uitgewerkt. Het is nodig om deze visie voortdurend ter sprake te brengen en levendig te houden. De leraren beschikken over een groot zelfreflecterend vermogen. Zij vertrouwen daarbij meer op hun expertise dan op de analyse van de leeropbrengsten. De school staat voor twee belangrijke uitdagingen: de bewaking van het aanbod in functie van de leerplandoelen en de kwaliteitsbewaking op basis van valide en betrouwbare outputgegevens.

‘De Zevensprong’ is een dynamische school die positief-kritisch haar weg zoekt en daarbij kan rekenen op het engagement van alle participanten. Zij beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen om zich autonoom te blijven ontwikkelen en om in te spelen op de veranderende behoeften van de leerlingenpopulatie.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs	-
Nederlands	-
wiskundige initiatie	-
Lager onderwijs	-
Nederlands	-
Frans	-

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel	-
Professionalisering	-
Deskundigheidsbevordering	-
Onderwijs	-
Begeleiding	-
Socio-emotionele begeleiding	-

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De beschikbare outputgegevens, waaronder de uitgebreide observatiegegevens, de resultaten van genormeerde screenings en de terugkoppeling vanuit de lagere afdeling, zijn indicaties die erop wijzen dat de kleuterafdeling voor Nederlands aan haar inspanningsverplichting voldoet.
- De leraren baseren hun onderwijsaanbod op de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen en het leerplan en geven het vorm vanuit de inzichten van de Freinetpedagogiek. De gebruikte werkvormen stimuleren de mondelinge taalvaardigheid en de ontluikende geletterdheid. Vanuit hun expertise slagen de leraren erin om de verwachtingen van het leerplan in ruime mate in te lossen. De kleuterafdeling heeft evenwel groeikansen om haar aanbod sterker intentioneel op de concrete leerplandoelen af te stemmen, zeker om eventuele hiaten in het aanbod te detecteren.

- De leraren maakten in het licht van de stijgende instroom van niet-Nederlandstalige kleuters nog geen afspraken over een gradueel opgebouwde schooltaal en wiskundige woordenschat.
- De leraren streven naar een optimale horizontale samenhang tussen de domeinen van Nederlands en de andere leergebieden met een accent op het muzische. In interactie met de kleuters en met respect voor de eigenheid van het kind bouwen zij projecten uit waarbij de inbreng van de kleuters bepalend is. De relatie met het thuismilieu is krachtig. Ouders worden geregeld bij het onderwijs betrokken.
- De vele kindgesprekken, waaronder de structureel ingeroosterde praatrondes en klasraden, zijn geschikte platformen om te leren spreken en luisteren. De leraren voeren rijke dialogen met hun kleuters waarbij de welbespraaktheid van de meeste kleuters opvalt. De leraren zijn zich bewust van hun voorbeeldrol en gebruiken een keurige standaardtaal. De klasgesprekken hebben ook een sociale relevantie: de aandacht voor gespreksconventies, relatiewijzen en vormen van samenwerking is een voorbeeld van goede praktijk.
- De opvallende taalvaardigheid van een aantal kleuters heeft onder andere te maken met hun sociaal-economische achtergrond. De recente instroom van kleuters uit sociaal-economisch zwakkere en/of niet-Nederlandstalige gezinnen gaf het team de impuls om het talenbeleid doelbewust bij te sturen.
- De leraren hebben volgehouden aandacht voor lezen en voorlezen. Zij organiseren bibliotheekbezoek, bieden boeken aan in functie van de projecten, beschikken over een uitgebreide en toegankelijke klasbibliotheek en schakelen lees- en vertelkoffers in.
- De leraren gebruiken beeldtaal om vast te leggen wat de kleuters zeggen. Ook gebruiken zij geïllustreerde stappenplannen die de kleuters helpen om taken uit te voeren en bevorderen zij de zelfstandigheid met een keuzebord. Gaandeweg ontdekken de kleuters het verband tussen gesproken en geschreven taal.
- De leraren grijpen de instroom van niet-Nederlandstalige kleuters aan om talige interculturele accenten te leggen.
- De leraren zorgen voor een overzichtelijke klasstructuur. De ruime klassen zijn verdeeld in hoeken die zij in functie van de behandelde thema's talig verrijken en aanduiden met pictogrammen. De kleuterafdeling beschikt over een uitgebreid assortiment aan aangepaste speelleermaterialen. In een aantal klassen is het media-aanbod rond luisteren evenwel aan vernieuwing toe.
- Met volgehouden observaties en gerichte screenings houden de leraren de vinger aan de pols. Zij bieden hun kleuters in samenwerking met de zorgcoördinator en de zorgleraar de nodige talige ondersteuning. Opvallend is de wijze waarop de kleuters leren om zichzelf en de andere kleuters te evalueren. De ouders krijgen op geregelde tijdstippen een rijke mondelinge en schriftelijke terugkoppeling over de ontwikkeling van hun kind.
- De leraren professionaliseerden zich als team in functie van de veranderende leerlingenkenmerken.

3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- Met gerichte observaties tonen de leraren van de kleuterafdeling aan zij de decretale ontwikkelingsdoelen in voldoende mate nastreven en dat de meeste kleuters deze effectief bereiken. Ze hebben echter nog niet de gewoonte om het onderwijsaanbod op basis van de leerplandoelen systematisch te plannen, te bewaken en waar nodig bij te sturen.

- Hoewel in de planningsdocumenten in beperkte mate concrete doelen voorop gesteld worden, krijgt wiskundige initiatie een prominente plaats in de werk- en organisatievormen.
- De leraren maakten nog geen afspraken over de graduele opbouw van wiskundige woordenschat.
- De kleuters krijgen kansen om in een rijke speelleeromgeving en in aansluiting op hun leefwereld binnen de verschillende wiskundige domeinen ervaringen op te doen en invulling te geven aan begrippen. Zij worden gestimuleerd om bij de oplossing van problemen te manipuleren, experimenteren en exploreren en om hun bevindingen samen met de andere kleuters te evalueren.
- De aandacht voor wiskundige initiatie weerspiegelt zich in het klasbeeld. De leraren geven goede aanzetten om de hoeken met wiskundige speelleermaterialen te verrijken. In een aantal klassen valt hierbij de inrichting van de winkelhoek op. In de meeste kleutergroepen sluit de voorstelling van het getalbeeld aan bij die van het eerste leerjaar.
- De kleuterafdeling beschikt over een ruim aanbod aan uitdagende speelleermaterialen. Hoewel zij bewust met leeftijdsgemengde kleutergroepen werkt, zijn de gradatie en differentiatie van het materialenaanbod en de visuele herkenbaarheid ervan nog voor verbetering vatbaar.
- De gradueel opgebouwde kalenders ondersteunen de ontwikkeling van het tijdsbesef. In de zand- en watertafel krijgen de kleuters mogelijkheden om meetervaringen op te doen. Zij werken geregeld met natuurlijke maten die aansluiten bij hun leerwereld.
- De leraren maakten nog geen afspraken over het gedifferentieerd aanbod en gebruik van puzzels en stappenplannen. Hierdoor gaan er kansen verloren om de zelfsturing van kleuters te bevorderen. De kleuters spelen nog geen actieve rol bij de registratie van hun eigen vorderingen.
- Momenteel implementeert de school een nieuw kleutervolgsysteem. De leraren van de kleuterafdeling ontwikkelden een bijhorende groeiwijzer, waarmee zij de wiskundige ontwikkeling van de kleuters op een voor de ouders toegankelijke en transparante wijze in kaart brengen. Met gerichte observaties bewaken de leraren de ontwikkeling van het wiskundig inzicht. Uit de planningsdocumenten is niet af te leiden in welke mate de observatiegegevens aanleiding gegeven tot intentionele ondersteuningsmaatregelen op kind- of groepsniveau. Aan het einde van het kleuteronderwijs meten de leraren de kennis, inzichten en vaardigheden die de kleuters nodig hebben om het eerste leerjaar met succes aan te vatten.
- Vanwege de druk van andere dringende schoolprioriteiten waren de mogelijkheden om kritisch te reflecteren op de effecten van wiskundige initiatie veeleer beperkt. Met informeel overleg en vanuit hun betrokkenheid en expertise slagen de leraren er echter in om de onderwijskwaliteit op peil te houden.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De beschikbare outputgegevens uit een longitudinaal onderzoek wijzen erop dat de lagere afdeling vooral voor begrijpend lezen opvallend beter en voor technisch lezen en spelling iets lager scoort dan de Vlaamse referentiegroep. De gegevens uit het vervolgonderwijs tonen aanvaardbare resultaten. De school spant zich in om leerlingen die zich voorbereiden op de B-stroom zo lang mogelijk in de eigen school te begeleiden. De bijgewoonde activiteiten wijzen erop dat de meeste leerlingen over een goede tot zeer goede mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid beschikken. De lagere afdeling heeft nog groeikansen om de kwaliteit van haar onderwijs systematischer op basis van valide en betrouwbare gegevens te bewaken.

- De leraren baseren het onderwijsaanbod op de uitgangspunten van de eindtermen en het leerplan en gebruiken de werkvormen die eigen zijn aan de Freinet-pedagogiek. Bij de projectmatige aanpak krijgt taal een centrale rol toebedeeld, komen alle domeinen ruimschoots, samenhangend en evenwichtig aan bod en integreren de leraren Nederlands in de verschillende leergebieden. Hierdoor dekt het aanbod de verwachtingen van het leerplan en komt de lagere afdeling tegemoet aan haar maatschappelijke verplichting. Zij heeft echter nog niet de gewoonte om haar aanbod op geregelde tijdstippen af te zetten tegenover de concrete leerplandoelen om het aanbod te bewaken en zo nodig bij te sturen.
- De gebruikte werkvormen creëren rijke talige contexten waarbij de leerlingen leren om zich positief-kritisch, creatief en authentiek uit te drukken. De gespreksronde, de klas- en schoolraad, de klaskrant, het klaskamp, de projecten en de bijhorende werkstukken bieden kansen om de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid te vergroten. De leraren stellen hierbij criteria voorop en bieden aanpakstrategieën aan. De eigenheid en de leefwereld van de leerlingen zijn richtinggevend. Bij taalbeschouwing staan de authentieke taalproducten van de leerlingen, zoals 'de zin van de week', centraal. Leraren maken voor wat de talige interculturele gerichtheid betreft spontaan gebruik van de mogelijkheden die hun leerlingengroep te bieden heeft.
- Voor de leerlingen van het eerste leerjaar schakelen de leraren een onderwijsleerpakket voor aanvankelijk lezen en schrijven in. De andere klassen gebruiken geen onderwijsleerpakket voor Nederlands behalve voor spelling. Dit werd ingevoerd naar aanleiding van tegenvallende resultaten en had een gunstig effect op de spellingvaardigheden. Het staat echter los van de behandelde projecten, waardoor kansen gemist worden om de taalschat die bij de projecten en werkstukken aan bod komt te integreren in het spellingonderwijs.
- De leraren stimuleren een levendige leescultuur. Leerlingen lezen zowel functioneel als recreatief. Zij maken gebruik van de eigen en de lokale bibliotheek, nemen deel aan het leesbevorderingsproject 'Bibliot' en bezoeken auteurslezingen.
- De lagere afdeling heeft groeikansen om de schriftelijke communicatie tussen leerlingen te intensifiëren. Ook krijgen de leerlingen relatief weinig de gelegenheid om te leren telefoneren.
- De leraren beschikken over een ruim materialenaanbod. Actuele kinderboeken, strips, kranten en kindertijdschriften vinden hun weg naar de klas. De leraren schakelen multimedia-apparaten in om het onderwijs te verlevendigen. Zij zorgen voor een gepaste visuele ondersteuning met o.a. algoritmes en heuristieken, zowel aan de wand als in het bereik van de leerlingen.
- De leraren bouwen op geregelde tijdstippen mondelinge evaluatiemomenten in waarbij de leerlingen zichzelf en de andere leerlingen evalueren. Zij richten zich bij hun evaluatie in hoofdzaak op de technische deelvaardigheden, zoals technisch lezen en spelling. Deelaspecten zoals begrijpend lezen en creatief schrijven worden, hoewel ze intensief beoefend worden, minder doelgericht geëvalueerd. Voor spelling baseren de leraren zich op foutenanalyses om hun aanbod op individueel of groepsniveau bij te sturen.
- In samenspraak met de zorgcoördinator stippelen de leraren een zorgpad uit voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het is belangrijk dat de school erop toeziet dat het opgestarte proces, waarbij de klasleraar de rol als eerstelijnszorgverstreker opneemt, bewaakt wordt. Voor een aantal leerlingen kiest het zorgteam voor een aangepast leertraject, sticordi-maatregelen (stimulerende, compenserende, remediërende of dispenserende maatregelen) of een handelingsplanmatige aanpak. Ook sterkere leerlingen krijgen een aangepast aanbod.

3.4 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

Motivering

- Outputgegevens zoals gesprekjes van het inspectieteam met de leerlingen en de voorgelegde toetsen waarvan de inhoud in overeenstemming zijn met de verschillende domeinen van het leerplan tonen aan dat de meeste leerlingen de leerplandoelen bereiken.
- Voor dit leergebied opteert de school voor een jaarklassensysteem.
- De school koos voor de introductie van een nieuw onderwijsleerpakket dat aangepast is aan de nieuwe eindtermen en het nieuwe leerplan, en waarbij de mondelinge communicatie voorop staat. De leraren volgen het nauwgezet op. Zij gaan ervan uit dat het consequente gebruik ervan de nodige garanties biedt voor het bereiken van de leerplandoelen. Hiermee komt de lagere afdeling tegemoet aan haar maatschappelijke verplichting.
- De school dient verder te reflecteren op de actieve rol die de leerlingen in het communicatieve proces kunnen spelen en op de wijze waarop mondelinge interactie optimaal in het totale onderwijsaanbod kan geïntegreerd worden. De leraren hebben nog groeikansen om de communicatie in de klas tot leven te laten komen binnen betekenisvolle en herkenbare contexten. De school beschikt over de nodige expertise om de leerlingen een taalbad Frans te geven.
- De leraren gebruiken de visuele ondersteuning die door het onderwijsleerpakket wordt aangeboden. Zij hebben nog niet de gewoonte om de klassen en de gemeenschappelijke ruimten te verrijken met Franstalige naamkaarten.
- Het materialenaanbod dat door het leerplan voorgeschreven wordt, staat nog niet op punt. Het ontbreekt de klassen van de derde graad nog aan voldoende eenvoudige Franstalige boeken, strips, folders en tijdschriften.
- De leraren evalueren de leerlingen met schriftelijke toetsen en mondelinge spreekoefeningen uit het onderwijsleerpakket. Zij rapporteren over de leervorderingen in het leerlingenrapport.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school voert een dynamisch nascholingsbeleid in functie van de schoolprioriteiten, de pedagogisch-didactisch inzichten en de behoeften van de individuele leraren. De schoolleiding houdt de vinger aan de pols met functioneringsgesprekken, zorgt voor een voldoende gerichte druk en stimuleert de leraren om zich verder persoonlijk te ontwikkelen. Deze leggen een voldoende grote nascholingsbereidheid aan de dag en maken intensief gebruik van de geboden leerkanalen.

- Het nascholingsplan is gericht op de korte en middellange termijn en het resultaat van een doorgedreven interactie tussen de schoolleiding, de teamleden, het bestuur en de ouders. Zij evalueren het op geregelde tijdstippen en sturen het zo nodig bij.
- De leraren koppelen hun individuele leerervaringen terug tijdens de teamvergaderingen. In een aantal gevallen leidde dit tot de implementatie van onderwijsvernieuwendere werkvormen.
- De schoolleiding en de parallelleeraren bieden nieuwe teamleden een degelijke, vooral vraaggestuurde ondersteuning. Zij worden daarenboven gevormd in functie van de schoolspecifieke uitgangspunten.
- De twee studiedagen die elk jaar georganiseerd worden, gebruikt de school om een pedagogisch-didactisch thema te behandelen en om de schoolwerking zelfkritisch te evalueren. Zo anticipeert de school momenteel op de recente toename van het aantal niet-Nederlandstalige kleuters, reflecteert zij op de schoolspecifieke organisatievormen en zet zij haar evaluatie- en rapporteringsbeleid in de focus.
- Maandelijks organiseert de school een korte en een lange teamvergadering, waarbij afwisselend praktisch-organisatorische en pedagogisch-didactische thema's besproken worden. Hierbij vallen de betrokkenheid van de deelnemers en het democratisch gehalte van de besluitvorming op. Toch geven de leraren aan dat de spanning tussen enerzijds de werkdruk van de opdracht en anderzijds de eigen draagkracht een knelpunt is.
- De school neemt het initiatief om te hospiteren bij andere scholen. Hospiteren in de eigen school is daarentegen geen gewoonte. Hierdoor benut de school niet alle kansen om van elkaars expertise te leren. De specifieke talenten van de eigen teamleden worden nog niet optimaal benut bij de interne deskundigheidsbevordering.
- De meeste teamleden maken deel uit van pedagogisch-didactische werkgroepen die mee het beleid van de school uittekenen en helpen uitvoeren. Deze werkgroepen hebben een helder omschreven missie en krijgen een voldoende ruim mandaat.
- De school maakt deel uit van een Vlaams netwerk van gelijkgerichte scholen dat op het niveau van de scholengemeenschap en de koepel initiatieven neemt om coördinatoren en leraren verder te professionaliseren. Zij maken veelvuldig gebruik van de aangeboden overleg- en vormingsplatformen.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Sociale en emotionele begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school creëert een veilige leer- en leefomgeving met aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. Alle aspecten van het schoolleven zijn doordrongen van de meerwaarde die samen leren en samen leven inhouden.
- De school hecht grote waarde aan de samenwerking tussen leerlingen en de aandacht voor gespreksconventies en relatiewijzen. Zij hanteert werkvormen die de sociale integratie van de leerlingen in het maatschappelijk gebeuren bevorderen. Leerlingen leren om zich respectvol en assertief uit te drukken en om voor elkaar op te komen. De jaarlijkse klaskampen in beide afdelingen bieden extra oefenkansen.
- Het inspectieteam waardeert de inspanningen die de leraren zich getroosten om de leerlingen met hun specifieke mogelijkheden en beperkingen optimaal bij hun ontwikkeling te begeleiden. De nauwe samenwerking met ouders en de externe

hulpverleners ondersteunt hun inzet. Met gerichte handelingsplannen, beloningssystemen en sticordimaatregelen spelen de leraren efficiënt in op individuele zorgvragen.

- Bij het antipestbeleid legt de school de klemtoon op preventie. Indien nodig slagen de leraren erin om pestgedrag snel en efficiënt aan te pakken. De oplossing van een geval van cyberpesten illustreert dit.
- De leerlingen voeren het woord in de klas- en de schoolraad. Deze werkvormen behoren tot de coöperatieve Freinetwerking. De leerlingen nemen er op hun niveau verantwoordelijkheid op voor het reilen en zeilen in de school. In de wekelijkse klasraad formuleren zij in een constructieve sfeer appreciaties, voorstellen en knelpunten. In de schoolraad behartigen groepsdelegaties de belangen van de hele school en maken zij afspraken op schoolniveau. Het speelplaatsgebeuren krijgt hierin een belangrijke plaats.
- In beide niveaus screenen de leraren het welbevinden van de leerlingen. In een aantal groepen krijgen de leerlingen onder meer met het invullen van een kindgerichte vragenlijst een actieve inbreng in de beeldvorming. Het socio-emotioneel welzijn is geregeld onderwerp van gesprek tijdens het klasoverleg en de vergaderingen van het multidisciplinair team. Opvallende vaststellingen kunnen aanleiding geven tot de bespreking van deze gegevens met de leerlingen zelf of met de ouders.
- In de rapportering krijgt de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen een prominente plaats toebedeeld. Het team van de kleuterafdeling werkte een groeiwijzer uit waarin gerichte observaties invulling geven aan dit aspect van de persoonlijkheidsontwikkeling en bijdragen tot een onderbouwde feedback voor de ouders. Ook in de lagere afdeling geeft het rapport een degelijk beeld van het socio-emotioneel welzijn van de leerlingen.
- De leraren staan geregeld stil bij hun functioneren. Gevoeligheden, aangebracht door kinderen of ouders en de bevindingen van de leraren worden in teamvergaderingen geanalyseerd. De recente bijsturingen van de speelplaatswerking tonen het engagement van de leraren aan om het welzijn van de leerlingen constant te optimaliseren.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- In overeenstemming met de schoolspecifieke visie hebben zowel de schoolleiding, de leraren als de ouders een belangrijke inbreng in het schoolbeleid. Zij maken formeel deel uit van het schoolbestuur, waardoor de afstand tussen het beslissings- en uitvoeringsniveau minimaal is.
- De schoolcoördinator kiest voor een participatief leiderschap. Hij bewaakt de gevaren koers en voert geregeld functioneringsgesprekken.
- Het schoolteam ontwikkelde op basis van de Freinetpedagogiek en onder impuls van de schoolleiding en het schoolbestuur een heldere visie op onderwijs die gelijkgericht vertaald wordt naar de werkvloer. Het vormt een blijvende uitdaging om deze visie levendig te houden.
- De besluitvorming verloopt democratisch. Tijdens de vele team- en werkgroepvergaderingen krijgen de leraren de gelegenheid om samen met de schoolleiding het beleid vorm te geven. De leerlingen kunnen hun stem laten horen in de klas- en schoolraadvergaderingen. Met hun standpunten wordt respectvol rekening gehouden. De meeste ouders weten zich sterk verbonden met de school. Hun actieve inbreng komt de kindgerichtheid van het onderwijsproject ten goede.
- Het schoolteam beschikt over een hoog zelfreflecterend vermogen dat ingeschakeld wordt om de uitgangspunten van het schoolproject te evalueren en de uitwerking van

de leergebieden en de begeleiding van de leerlingen scherp te stellen. De leraren vertrouwen hierbij op de eigen expertise.

- De school mist nog kansen om haar aanbod nog sterker af te zetten tegen het doelenaanbod van de leerplannen en om haar eigen kwaliteit te bewaken en waar nodig bij te sturen op basis van valide en betrouwbare outputgegevens.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De structureel verankerde aandacht voor communicatie en functioneel taalgebruik in het totale onderwijsleerproces conform de visie en uitgangspunten van het leerplan Nederlands.
- De leesbevordering met aandacht voor ontluikend, functioneel en recreatief lezen.
- De krachtige leef- en leeromgeving in de kleuterafdeling met tal van spontane en geplande speelse leersituaties en een ruim aanbod aan speelleermaterialen ter bevordering van de ontluikende gecijferdheid.
- De meer evenwichtige benadering van de verschillende domeinen van het leergebied Frans conform de uitgangspunten van het leerplan
- De groeiende aandacht voor de mondelinge communicatie binnen het leergebied Frans.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De projectmatige uitwerking van een gevarieerd en breed onderwijsaanbod in een krachtige en motiverende leeromgeving met aandacht voor de leefwereld van de leerlingen en met een klemtoon op zelfstandigheid en zelfsturing.
- De volgehouden inspanningen van het schoolteam voor de bevordering van het welbevinden van de leerlingen in een veilig leef- en leerklimaat als fundament voor de ontwikkeling.
- De sociale en emotionele begeleiding in samenspraak met de ouders en externe hulpverleners.
- De dynamische en planmatige deskundigheidsbevordering op basis van schoolprioriteiten, zelfreflectiemomenten en individuele leerbehoeften van de leraren en de multiplicatie van de opgedane leerervaringen.
- De bereidheid bij de leraren van de kleuterafdeling om met gerichte teamnascholing rond taalvaardigheidsonderwijs in te spelen op de recente instroom van niet-Nederlandstalige kleuters.
- De grondige screening van alle ontwikkelingsaspecten van de kleuters en de vroegtijdige detectie en doelgerichte remediëring van mogelijke knelpunten.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De gedragen en maatschappelijk relevante visie op onderwijs op basis van de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen en het leerplan.
- De actieve deelname van alle bestuurs- en teamleden, ouders en leerlingen aan de uitbouw van het onderwijsaanbod en de organisatie van het schoolleven.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De meer systematische en doelgerichte planning en bewaking van het onderwijsaanbod op basis van de leerplandoelen.
- De verdere afstemming van het taalvaardigheidsonderwijs op de instroom van niet-Nederlandstalige kleuters gekoppeld aan een optimale ondersteuning.
- De integratie van de mondelinge interactie in het onderwijsleerproces, rekening houdend met de herwerkte eindtermen en leerplandoelen voor het leergebied Frans.
- De uitbreiding van de klasbibliotheken van de derde graad met kindgerichte Franstalige lectuur.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het in kaart brengen van de leerprestaties van de leerlingen voor de verschillende leergebieden op basis van objectieve en valide evaluatiegegevens, afgestemd op de inhoud van het leerplan.
- De zoektocht naar objectieve en valide evaluatievormen om de eigen kwaliteit te vergelijken met die van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie.
- De optimalisatie van de interne deskundigheidsbevordering.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De bewaking van de geïntroduceerde visieteksten en leerlijnen als inspiratiebron voor de verdere kwaliteitsvolle uitbouw van het onderwijsaanbod.
- De bewaking en bijsturing van de onderwijskwaliteit op basis van de analyse van valide en betrouwbare outputgegevens.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

- Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

Nihil.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Frans De Bie

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: